

5.3 Resolució 1325: Iniciatives a nivell de Govern local i departamental

El CONPES 3784¹, de l'any 2013, disposava que a nivell territorial, les alcaldies i governacions tenien la tasca d'incloure en els plans de desenvolupament territorial metes i recursos específics per la implementació de la Llei de Víctimes i Restitució de Terres. El decret 2460 de 2015, en relació al tema de coresponsabilitat de la llei de víctimes i restitució de terres, disposa concretament que és l'administració Departamental la que ha d'articular l'oferta institucional dels tres nivells de Govern per tal de donar compliment a la demanda de les víctimes en relació amb la prevenció, protecció, assistència, atenció i reparació integral de les víctimes.

Ara bé, de l'anàlisi dels **plans de desenvolupament pel període 2016-2019**, dels 4 departaments amb més població afrocolombiana desplaçada, [Cauca](#), [Valle del Cauca](#), [Antioquia](#) i [Chocó](#)², es desprèn la falta de voluntat d'incorporar, i per tan de donar resposta a les víctimes del conflicte colombià.

En els planejaments revisats, si bé en els diagnòstics consta la greu problemàtica del desplaçament i de la situació de vulneració de drets de la població afrocolombiana i de les dones, en cap d'ells hi ha una caracterització de la població víctima ni les seves característiques i necessitats particulars, ni tampoc programes ni pressupost per una atenció i reparació de les víctimes amb enfoc ètnic i diferencial; ni programes específics per dones afrocolombianes, ni molt menys per temes d'accés a la terra.

Tant l'escassetat de les propostes que es plantegen com la generalitat i poca precisió de les mateixes mostren de forma clara i contundent el greu estat en el que es troba la població afrocolombiana i l'accés a terra, així com la manca de perspectiva de gènere en els plans de desenvolupament analitzats.

Cal destacar que el Pla Departamental del Cauca no menciona absolutament cap proposta en relació al tema, i que només el Pla del Chocó fa una petita menció al tema de la protecció, tenint en compte que la majoria d'assassinats de líders i defensors de drets humans s'estan donant en aquests departaments.

A falta de propostes concretes sobre dona afrocolombiana i accés a la terra, a continuació es fan constar només aquelles actuacions previstes que tenen alguna connexió amb el present informe. Quan hi ha mesures concretes per desenvolupar l'acció es fa constar aquest apunt. Si no es diu res és que l'enunciat es limita a una intenció de ser realitzat.

	PARTICIPACIO	PROTECCIO	PREVENCIO	REPARACIO
ANTIOQUIA "Piensa en Grande"	Conformació de la primera Coalició de		Gestionar recursos financers per	

1 <http://www.unidadvictimas.gov.co/es/escuela-de-reparaciones/conpes-3784-mujeres-v%C3%ADctimas-del-conflicto-armado/14112>

2 Plan de Desarrollo departamental del Cauca "Cauca, territorio de paz"; Plan de Desarrollo del Valle del Cauca 2016-2019. "El Valle está en Vos"; Plan de Desarrollo "Antioquia piensa en grande", Plan de Desarrollo Departamental "Chocó: oportunidades para todas las subregiones"

	<p>Municipis Afroantioquenys pel foment i el desenvolupament integral del poble afrocolombià, en defensa de la seva particular manera de ser, percebre i comprendre el món, com a components fonamentals per la seva participació col·lectiva i de generació de models de desenvolupament sostenible. (mesures concretes)</p>		<p>recolzar els plans d'etnodesenvolupament. (mesures concretes)</p> <p>Protecció i conservació de l'agricultura familiar camperola (camperols, afros, indígenes i pescadors), per garantir la seguretat i sobirania alimentaria</p>	<p>Tenint en compte l'absència actual de caracteritzacions de base "parametrizadas", analitzades i disponibles, existeix el propòsit d'aconseguir de forma àgil, real i efectiva sobre la titulació col·lectiva de terres entre altres necessitats així com executar accions dirigides a la caracterització de les comunitats.</p>
CAUCA "Territorio de Paz"	Res	Res	Res	Res
CHOCÓ "Oportunidades para todas las Subregiones"	<p>La construcció de la pau s'emmarca des de l'agenda regional de pau construïda pel Foro Interètnic Solidaritat Chocó, elaborada i consensuada per 72 organitzacions de comunitats negres, indígenes, víctimes, joves i dones.</p>	<p>Pla de protecció i autoprotecció dels territoris col·lectius.</p>		<p>El procés de restitució de terres a comunitats negres s'orientarà a garantir la propietat, possessió del territori i al foment del etnodesenvolupament econòmic i social de les comunitats negres.</p>
VALLE DEL CAUCA "El Valle está en vos"	<p>Realització de 4 trobades departamentals de sabers i intercanvis d'experiències exitoses, que fomentin el lideratge i la participació efectiva per la incidència política de les dones en espais de decisió.</p> <p>Enfortir a 20</p>		<p>Promoure un major reconeixement i respecte a la cultura afrodescendent.</p> <p>Reforçar la cooperació nacional i internacional per aconseguir que la població afrodescendent gaudeixi amb</p>	<p>Implementar 20 projectes productius pels afrocolombians i 40 per dones camperoles.</p> <p>Desenvolupar una política pública integral de "Mujer Rural".</p> <p>Atendre el 100% de les sentències judicials de les víctimes del programa de restitució de terres mitjançant la</p>

	<p>organitzacions de base, "Consejos comunitarios".</p> <p>Crear una Red de dones protagonistes en els escenaris de pau i postconflicte.</p> <p>Realització de dos trobades de dones generadores de pau.</p>		<p>plenitud dels seus drets.</p> <p>Desenvolupar una formació en drets a les dones rurals amb enfoc diferencial, de gènere, ètnic i territorial.</p> <p>Realitzar una caracterització de la població afrodescendent.</p>	<p>implementació de projectes productius.</p> <p>Formulació d'un pla integral d'atenció i reparació de víctimes amb enfoc ètnic, diferencial i de gènere.</p>
--	--	--	--	---

En l'àmbit local mencionar que els PDETS (Plans de Desenvolupament Territorial, previstos pels 170 municipis prioritzats pel govern en el marc de l'Acord de Pau, que són els municipis que més han patit el conflicte, els cultius il·lícits i l'abandonament de l'estat) que pretenen ser un instrument per la real participació de la població local en la construcció del que s'ha anomenat la Pau territorial, no preveuen l'enfoc de gènere ni ètnic, pel que tot indica que no serà possible la participació efectiva de les dones afrocolombianes.